

REGULI NOI PRIVIND CITAREA

Citarea și comunicarea actelor de procedură se va face în plic închis, purtând mențiunea ” Pentru instanță. A se înmâna cu prioritate” – art. 154Cpc.

Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură se poate face de grefa instanței prin telefax, postă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop. În vederea confirmării, instanța odată cu actul de procedură, va comunica un formular care va conține: denumirea instanței, data comunicării, numele grefierului care asigură comunicarea și indicarea actelor comunicate; formularul va fi completat de către destinatar cu data primirii, numele în clar și semnătura persoanei însărcinate cu primirea corespondenței și va fi expediat instanței prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace – art. 154 alin 6 NCPC .

Citația va fi comunicată personal, iar în cazul refuzului de primire citația va fi depusă în cutia poștală. În lipsa cutiei poștale se va proceda la afișarea înștiințării. În cazul procedurii prin afișare, partea are obligația să se prezinte după o zi dar nu mai târziu de 7 zile ori când există urgență nu mai târziu de 3 zile dacă instanța de judecată este în altă localitate decât cea în care se face comunicarea pentru ridicarea citației. La expirarea acestui termen procedura se consideră îndeplinită.

JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ - REGULI GENERALE

Cererea de chemare în judecată nu va fi comunicată părâtului automat. Citarea și comunicarea actelor de procedură se va face în plic închis.

Modificarea cererii de chemare în judecată după primul termen va putea fi făcută numai cu acordul expres al tuturor părților art. 204NCPC.

Nu se vor putea depune concluzii scrise, alte documente sau dovada cheltuielilor de judecată după închiderea dezbaterilor-art. 394 NCPC.

Procedura verificarea cererii de chemare în judecată

Cererea de chemare în judecată, depusă personal sau prin reprezentat, sosită prin poștă, curier, fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori înscris în formă electronică se înregistrează și primește dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare.

Completul cărui i sa repartizat aleatoriu cauza verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește cerințele legale. Când cererea nu îndeplinește aceste cerințe, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii. Dacă obligațiile nu sunt îndeplinite în termen, prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii.

Împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face cere de reexaminare în termen de 15 zile de la comunicarea încheierii. Cererea se soluționează prin încheiere definitivă dată în camera de consiliu, cu citarea reclamantului, de către un alt complet al instanței respective care va putea reveni asupra măsurii anulării dacă aceasta a fost dispusă eronat sau dacă neregularitățile au fost înlăturate în termen în caz de admitere, cauza se retrimite completului inițial investit.

Judecata

Pentru fiecare ședință de judecat se va întocmi o listă cu procesele ce se dezbate în acea zi și care va fi afișată pe portalul instanței și la ușa sălii de ședință cu cel puțin o oră înainte de începerea acesteia. Lista va cuprinde și intervalele orare orientative fixate pentru strigarea

cauzelor. Părțile pot cere instanței, la începutul ședinței, amânarea cauzelor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri - art. 220 NCPC.

Hotărârea judecătorească

Hotărârea se va pronunța în ședință publică. Toate hotărârile vor fi comunicate chiar dacă sunt definitive –art. 427 NCPC.

Autoritatea de lucru judecat privește dispozitivul, precum și considerentele pe care acesta se sprijină, inclusiv cele prin care s-a rezolvat o chestiune litigioasă –art. 430 alin 2 NCPC.

Executarea provizorie de drept a hotărârii

Hotărârile primei instanțe sunt executorii de drept când au ca obiect:

1. stabilirea modului de exercitare a autorității părintești, stabilirea locuinței minorului, precum și modul de exercitare a dreptului de a avea legături personale cu minorul.
2. plata salariilor sau a altor drepturi izvorâte din raporturile juridice de muncă, precum și a sumelor convenite, potrivit legii, șomerilor.
3. despăgubiri pentru accidente de muncă;
4. rente ori sume datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocații pentru copii, precum și pensii acordate în cadrul asigurărilor sociale;
5. despăgubiri în caz de moarte sau vătămare a integrității corporale ori sănătății, dacă despăgubirile sau acordat sub formă de prestații bănești periodice;
6. reparații grabnice;
7. punerea sau ridicarea sigiliului ori facerea inventarului,;
8. cereri privitoare la posesie, numai în ceea ce privește posesia;
9. hotărârile pronunțate în temeiul recunoașterii de către pârât a pretențiilor reclamantului, pronunțate în condițiile art. 430;
10. în orice alte cazuri în care legea prevede că hotărârea este executorie.

Executarea provizorie a hotărârii

Hotărârea judecătorească are putere executorie, în condițiile prevăzute de lege – art. 433 NCPC

Instanța poate încuviința executarea provizorie a hotărârilor privitoare la bunuri ori de câte ori va considera că măsura este necesară în raport cu temeinicia vădită a dreptului ori cu starea de insolvabilitate a debitorului, precum și atunci când ar aprecia că neluarea de îndată a acestei măsuri este vădit prejudiciabilă pentru creditor. În aceste cazuri, instanța îl va putea obliga pe creditor la plata unei cauțiuni – art. 449 NCPC. Cererea de executare provizorie se va putea face în scris, precum și verbal în instanță până la închiderea dezbaterilor.

Cheltuielile de judecată

Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea nici un efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său –art. 451 alin 2 NCPC.

Nu vor putea fi micșorate cheltuielile de judecată având ca obiect plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, precum și plata sumelor convenite martorilor.

Dovada cheltuielilor de judecată: Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor, cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei –art. 452 NCPC:

Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii

Îndreptarea, lămurirea, înlăturarea dispozițiilor contradictorii ori completarea hotărârii nu poate fi cerută pe calea apelului sau recursului, ci numai în condițiile art. 442-444 NCPC.

PROCEDURI SPECIALE

În noul Cod de procedură civilă sunt prevăzute următoarele proceduri speciale:

Procedura divorțului
Procedura punerii sub interdicție judecătorească
Procedura de declarare a morții
Măsurile asiguratorii
Procedura partajului
Procedura ordonanței președințiale
Cererile posesorii
Procedura ofertei de plată și consemnațiuni
Procedura ordonanței de plată
Procedura cu privire la cererile de valoare redusă
Evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept
Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în timpul uzucapiunii
Procedura refacerii înscrisurilor și hotărârilor dispărute
Cauțiunea judiciară
Procedura ordonanței de plată

ATENȚIE!

După introducerea acțiunii, pe portalul instanței, va apărea numărul dosarului sub care a fost înregistrată cauza, părțile și obiectul dar perioada recomandată pentru începerea procedurii de verificare a cererii, precum și perioada necesară regularizării cererii nu apar, justițiabilii având posibilitatea de a vedea, în format electronic, data pentru care s-a fixat primul termen (dată fixată de judecător, după parcurgerea procedurii prevăzute de art. 200 Cod procedură civilă).

Conform art. 19 din Legea nr. 146/1997 modificată, taxa judiciară de timbru se plătește în numerar, prin virament sau în sistem electronic, în contul bugetului local al unității administrativ teritoriale în care își are domiciliul sau reședința ori după caz, sediul fiscal, debitorul taxei. Costurile operațiunilor de transferare al sumelor datorate ca taxă judiciară de timbru sunt în sarcina debitorului taxei. Dacă cel care datorează taxă nu are nici domiciliu, nici reședință ori după caz, sediul în România, taxa judiciară de timbru se plătește în contul bugetului local al unității administrativ teritoriale în care se află sediul instanței la care se introduce acțiunea sau cererea.

Conform art. 23 Legea nr. 146/1997, sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se restituie, la cererea petiționarului, în următoarele cauze:

- a) când taxa plătită nu era datorată;
- b) când s-a plătit mai mult decât quantumul legal;
- c) când acțiunea sau cererea rămâne fără obiect în cursul procesului, ca urmare a unor dispoziții legale;
- d) când, în procesul de divorț, părțile au renunțat la judecată ori s-au împăcat;

e) când contestația la executare a fost admisă, iar hotărârea a rămas irevocabilă.

(2) În cazul prevăzut la lit. d), se restituie jumătate din taxa plătită, iar în cazul prevăzut la lit. e), taxa se restituie proporțional cu admiterea contestației.

(3) Dreptul de a solicita restituirea poate fi exercitat în termen de un an de la data nașterii sale.

(4) Cererea de restituire se adresează instanței judecătorești sau, după caz, parchetului la care s-a introdus acțiunea sau cererea.

AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR – OUG NR. 51/2008

Ajutorul public judiciar reprezintă acea formă de asistență acordată de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii. Ajutorul public judiciar prevăzut de prezenta ordonanță de urgență se acordă în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale, precum și în alte cauze, cu excepția celor penale.

Poate solicita acordarea ajutorului public judiciar, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, orice persoană fizică, în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice nvederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin familie se înțelege soțul/soția, copiii sau alți descendenți în linie dreaptă în vârstă de până la 18 ani aflați în întreținerea solicitantului, precum și copiii sau alți descendenți în linie dreaptă în vârstă de peste 18 ani, dar nu mai mult de 26 de ani, dacă se află în continuarea studiilor și în întreținerea solicitantului. Se consideră membru al familiei și persoana care are domiciliul ori reședința comună și gospodărește împreună cu solicitantul, copiii sau alți descendenți în linie dreaptă ai acesteia în vârstă de până la 18 ani aflați în întreținerea solicitantului, precum și copiii sau alți descendenți în linie dreaptă în vârstă de peste 18 ani, dar nu mai mult de 26 de ani, dacă se află în continuarea studiilor și în întreținerea solicitantului.

Formele ajutorului public judiciar și condițiile de acordare

Ajutorul public judiciar se poate acorda în următoarele forme:

a) plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales, pentru realizarea sau ocrotirea unui drept ori interes legitim în justiție sau pentru prevenirea unui litigiu, denumită în continuare asistență prin avocat;

b) plata expertului, traducătorului sau interpretului folosit în cursul procesului, cu încuviințarea instanței sau a autorității cu atribuții jurisdicționale, dacă această plată incumbă, potrivit legii, celui ce solicită ajutorul public judiciar;

c) plata onorariului executorului judecătoresc;

d) scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită.

Ajutorul public judiciar se poate acorda, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6. Valoarea ajutorului public judiciar acordat, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6 lit. a) - c), nu poate depăși, în cursul unei perioade de un an, suma maximă echivalentă cu 10 salarii minime brute pe țară la nivelul anului în care a fost formulată cererea de acordare.

Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se

avansează în întregime de către stat. Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 600 lei, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%.

Ajutorul public judiciar se poate acorda și în alte situații, proporțional cu nevoile solicitantului, în cazul în care costurile certe sau estimate ale procesului sunt de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție, inclusiv din cauza diferențelor de cost al vieții dintre statul membru în care acesta își are domiciliul sau reședința obișnuită și cel din România.

Ajutorul public judiciar se acordă, potrivit prezentei ordonanțe de urgență, independent de starea materială a solicitantului, dacă prin lege specială se prevede dreptul la asistență judiciară sau dreptul la asistență juridică gratuită, ca măsură de protecție, în considerarea unor situații speciale, precum minoritatea, handicapul, un anumit statut și altele asemenea. În acest caz, ajutorul public judiciar se acordă fără îndeplinirea criteriilor mai sus arătate, dar numai pentru apărarea sau recunoașterea unor drepturi sau interese rezultate ori aflate în legătură cu situația specială care a justificat recunoașterea, prin lege, dreptului la asistență judiciară sau la asistență juridică gratuită.

La stabilirea venitului se iau în calcul orice venituri periodice, precum salarii, indemnizații, onorarii, rente, chirii, profit din activități comerciale sau dintr-o activitate independentă și altele asemenea, precum și sumele datorate în mod periodic, cum ar fi chiriile și obligațiile de întreținere.

CEREREA DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ ÎN NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Cuprinsul cererii de chemare in judecata este reglementat de art. 194 NCPC, care stabileste urmatoarele:

- Art. 194. - Cererea de chemare in judecata va cuprinde:*
- a) numele si prenumele, domiciliul sau resedinta partilor ori, pentru persoane juridice, denumirea si sediul lor. De asemenea, cererea va cuprinde si codul numeric personal sau, dupa caz, codul unic de inregistrare ori codul de identificare fiscala, numarul de inmatriculare in registrul comertului sau de inscriere in registrul persoanelor juridice si contul bancar ale reclamantului, precum si ale paratului, daca partile posedea ori li s-au atribuit aceste elemente de identificare potrivit legii, in masura in care acestea sunt cunoscute de reclamant. Dispozitiile art. 148 alin. (1) teza a II-a sunt aplicabile. Daca reclamantul locuieste in strainatate, va arata si domiciliul ales in Romania unde urmeaza sa i se faca toate comunicările privind procesul;*
 - b) numele, prenumele si calitatea celui care reprezinta partea in proces, iar in cazul reprezentarii prin avocat, numele, prenumele acestuia si sediul profesional. Dispozitiile art. 148 alin. (1) teza a II-a sunt aplicabile in mod corespunzator. Dovada calitatii de reprezentant, in forma prevazuta la art. 151, se va alatura cererii;*
 - c) obiectul cererii si valoarea lui, dupa pretuirea reclamantului, atunci cand acesta este evaluabil in bani, precum si modul de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea inscrisurilor corespunzatoare. Pentru imobile, se aplica in mod corespunzator dispozitiile art. 104. Pentru identificarea imobilelor se vor arata localitatea si judetul, strada si numarul, iar in lipsa, vecinatatile, etajul si apartamentul, precum si, cand imobilul este inscris in cartea funciara, numarul de carte funciara si numarul cadastral sau topografic, dupa caz. La cererea de chemare in judecata se va anexa extrasul de carte funciara, cu aratarea titularului inscris in cartea funciara, eliberat de biroul de cadastru si publicitate imobiliara in raza caruia este situat imobilul, iar in cazul in care imobilul nu este inscris in cartea funciara, se va anexa un certificat emis de acelasi birou, care atesta acest fapt;*
 - d) aratarea motivelor de fapt si de drept pe care se intemeiaza cererea;*
 - e) aratarea dovezilor pe care se sprijina fiecare capat de cerere. Cand dovada se face prin inscrisuri, se vor aplica, in mod corespunzator, dispozitiile art. 150. Cand reclamantul doreste sa isi dovedeasca cererea sau vreunul dintre capetele acesteia prin interogatoriul paratului, va cere infatisarea in persoana a acestuia, daca paratul este o persoana fizica. In cazurile in care legea prevede ca paratul va raspunde in scris la interogatoriu, acesta va fi atasat cererii de chemare in judecata. Cand se va cere dovada cu martori, se vor arata numele, prenumele si adresa martorilor, dispozitiile art. 148 alin. (1) teza a II-a fiind aplicabile in mod corespunzator;*
 - f) semnatura.*

Cererea astfel redactata va fi depusa la instanta in atatea exemplare cate sunt necesare pentru comunicare, in afara de cazurile in care partile au un reprezentant comun sau partea figureaza in mai multe calitati juridice, cand se va face intr-un singur exemplar. In toate cazurile este necesar si un exemplar pentru instanta.

Potrivit art. 150 NCPC, la fiecare exemplar se vor anexa copii certificate pentru conformitate ale inregistrurilor de care partea intelege a se folosi in proces. De asemenea, se va anexa delegatia avocatiala sau imputernicire in cazul in care cererea a fost facuta prin avocat sau consilier juridic, respectiv mandatar.

În cazul in care cererea este supusa timbrarii, NCPC stabileste obligatia de a se atasa cererii si dovada achitarii taxelor datorate, netimbrarea sau timbrarea insuficienta fiind sanctionate cu anulara cererii.

Procedura de regularizare a cererii de chemare in judecată reprezinta o *etapa prealabila fixarii primului termen de judecata*, etapa are ca obiect verificarea de catre completul caruia i s-a repartizat cauza, indeplinirea cerintelor legale privind continutul si timbrarea cererii introductive". Astfel, cererea nu va fi automat comunicata paratului ci, la primirea acesteia, presedintele instantei sau judecatorul care il inlocuieste, va verifica daca aceasta indeplineste cerintele prevazute de lege.

Cand cererea nu indeplineste cerintele legale, reclamantului i se vor comunica in scris lipsurile, cu mentiunea ca, in termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicarii, trebuie sa faca modificarile sau completarile dispuse, sub sanctiunea anularii cererii. In cazul neindeplinirii acestor lipsuri in termenul de 10 zile, instanta, prin incheiere data in camera de consiliu, va dispune anulara cererii de chemare in judecata.

Cererea de reexaminare

Prin intermediul **cererii de reexaminare**, reclamantul va putea cere instantei de judecata, motivat, sa revina asupra masurii anularii.

Potrivit art. 200 NCPC, cererea de reexaminare trebuie formulata in termen de **15 zile de la data comunicarii incheierii de anulare** si se va solutiona "prin incheiere definitiva, cu citarea reclamantului, de catre un alt complet al instantei respective, desemnat prin repartizare aleatorie, care va reveni asupra masurii anularii daca aceasta a fost dispusa eronat sau daca neregularitatile au fost inlaturate in termenul acordat potrivit alin. 2". In caz de admitere, cauza se va retrimite completului initial investit.

NCPC prevede, de asemenea, ca judecatorul, de indata ce constata ca sunt indeplinite conditiile prevazute de lege pentru cererea de chemare in judecata, dispune, prin rezolutie, comunicarea acesteia catre parat, punandu-i-se in vedere ca are obligatia de a depune intampinare, in termen de 25 de zile de la comunicarea cererii de chemare in judecata, sub sanctiunea prevazuta de lege, care va fi indicata expres prin citatie.

Întâmpinarea depusă la dosar va fi comunicată reclamantului, care are obligatia de a formula un raspuns la intampinare in termen de 10 zile de la comunicarea acesteia.

In plus, potrivit noilor reglementari, in termen de 3 zile de la data depunerii raspunsului la intampinare sau dupa expirarea termenului de 10 zile, judecatorul fixeaza prin rezolutie primul termen de judecata, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezolutiei, dispunand citarea partilor.